

عنوان مقاله:

بررسی جایگاه قالب دو بیتی و قالب های مشابه آن در زبان عربی

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی و چهارمین کنفرانس ملی حقوق و علوم سیاسی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

مرتضی کریمی نیا - عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان

خلاصه مقاله:

دوبیتی یکی از قالب های سنتی شعر فارسی شامل چهار مصرع هم وزن است که مصرع های اول و دوم و چهارم آن هم قافیه هستند. خاستگاه اصلی دوبیتی ها، فهلویات است که در ادب پیش از اسلام توسط خنیاگران ایرانی اجرا می شد. به همین دلیل است که آنرا ترانه نیز می گویند. این قالب از نظر ظاهری با رباعی نیز شباهت دارد اما با وزنی متفاوت؛ وزن اصلی دوبیتی مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن یا فعولن (بحر هزج مسدس مقصور یا محذوف) است که این وزن و آهنگ از عروض عرب گرفته نشده و پیش از ورود عرب به ایران رواج داشته است و این خود تاییدی بر ایرانی بودن این وزن ها می تواند باشد. این وزن از اختراعات ایرانیان است که عرب ها از آنان گرفته اند ولی در بین عرب چندان رایج نشده است. قالب دوبیتی بتدریج در زبان عربی راه یافت و به الدوبیت مشهور شد. بعلاوه در ادبیات عرب سه گونه ی زجل، ابوذیه و التغه شباهت زیادی با دوبیتی فارسی دارند. در این مقاله، پس از معرفی قالب دوبیتی؛ به بررسی جایگاه آن در ادبیات عرب اشاره شده است

کلمات کلیدی:

دوبیتی، الدوبیت، ادبیات فارسی و عربی، زجل، ابوذیه، التغه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1620005>

